

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/125/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210930
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312210930.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpený splnomocneným zástupcom Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporcovi: G. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., O. č. XXX/XX, v konaní o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/272/2012-51 zo dňa 20. júna 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 5C/272/2012-51 zo dňa 20. júna 2013 potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca zamietol návrh navrhovateľa v horeuvedenej veci. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa v prejednávanej veci domáhal voči odporcovi zaplatenia zmluvnej pokuty v sume 248,95 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o pripojení FIX zo dňa 28. 12. 2009 a dodatku k tejto zmluve. Po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi dospel prvostupňový súd k záveru, že v inej veci založenej na obdobnom skutkovom a právnom základe bol návrh právneho predchodcu navrhovateľa v celom rozsahu zamietnutý z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva, o akú išlo aj v prejednávanej veci, obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Konkrétne prvostupňový súd poukázal na už právoplatný rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k. 4C 160/2011-28 zo dňa 06. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 30/2012 zo dňa 15. marca 2012. Porovnávajúc znenie tých zmluvných podmienok v dodatku k zmluve o pripojení neprijateľnosť ktorých už bola vyslovená, s tým znením, aké sa nachádza v dodatku k zmluve o pripojení v prejednávanej veci, dospel prvostupňový súd k záveru o ich identickosti. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti. Okresný súd konštatoval, že právne dôsledky vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v rozsudku podľa § 153 ods. 3, 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) okrem premietnutia v meritórnom rozhodnutí súdu v tej konkrétnej veci, v ktorej neprijateľnosť zmluvných podmienok bola vyslovená, spočívajú vo forme zákonom uloženej

povinnosti dodávateľa (vrátane jeho právneho nástupcu) zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v ostatných obdobných zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Prvostupňový súd poukázal aj na inštitút dobrých mravov, ich výklad, a to aj z hľadiska súdnej praxe (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 53/2006, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 1484/2004). Aj keď zákon v ust. § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka výslovne dodávateľa zaväzuje zdržať sa používania neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách uzatváraných po právoplatnom vyslovení neprijateľnosti zmluvných podmienok súdom (§ 53a ods. 1,2 Občianskeho zákonníka), vzhľadom na objektívnu existenciu tejto zákonnej povinnosti zaväzujúcej navrhovateľa ako právneho nástupcu spoločnosti Slovak Telecom, a.s. výkon práva navrhovateľa v konkrétnej prejednávanej veci uplatňujúceho nárok voči spotrebiteľovi založený na takých istých (neprijateľných) zmluvných podmienkach, hoci výslovnej zákonnej úprave neodporuje ani ju neobchádza, odporuje dobrým mravom, a to zistným vedomým uplatňovaním hmotnoprávných nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy na základe takých zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť vyslovil súd, a ktoré už nesmie v žiadnej inej obdobnej zmluve použiť. Na záver prvostupňový súd uviedol, že v čase dojednania zmluvných podmienok, o ktoré navrhovateľ opieral svoj nárok, síce právoplatné rozhodnutie súdu o vyslovení ich neprijateľnosti neexistovalo, a preto navrhovateľa v tom čase výslovne nezaväzoval zákaz používania t. č. už neprijateľných zmluvných podmienok. Na druhej strane však návrh na začatie súdneho konania navrhovateľ podal už v čase nasledujúcom po spomínanom rozsudku, a preto okresný súd postupujúc v zmysle ust. § 153 ods. 3, 4 O. s. p. a stotožňujúc sa s podstatnými dôvodmi právneho posúdenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v rozsudkoch Okresného súdu Bardejov a Krajského súdu v Prešove návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 O. s. p. vychádzajú z toho, že odporca mal v konaní plný úspech, avšak návrh na priznanie náhrady trov si nepodal, ani z obsahu spisu súd nezistil vznik trov na jeho strane.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel. Prvostupňovému súdu vytýkal nesprávne skutkové zistenia, a tiež nesprávne právne posúdenie veci. Namietol tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia pre absenciu akýchkoľvek konkrétnych argumentov odôvodňujúcich deklarovanie dojednania zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odvolateľ zopakoval, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý odporca získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu počas 24 mesiacov. Poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co 31/2012. Navrhovateľ objektívne nemá možnosť zabezpečiť plnenie záväzkov zo strany odporcu iným spôsobom ako dojednaním zmluvnej pokuty. Funkcia zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti, a potom včas a riadne plnil. Okresný súd poskytol napadnutým rozsudkom ústavne nekomfortný výklad ustanovenia Občianskeho zákonníka zasahujúci do zásady zmluvnej slobody, na ktorej je postavené súkromné právo Slovenskej republiky. Dojednanie o zmluvnej pokute je len zabezpečenie prospechu poskytnutého odporcovi. Uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty ako subsidiárneho práva, ktoré navrhovateľovi vzniklo až porušením primárnej povinnosti odporcu platiť cenu poskytnutých služieb riadne a včas, nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ako to tvrdí prvostupňový súd. Pokiaľ sa týka povinnosti navrhovateľa podľa § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zdržať sa používania zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom, o ktorej neprijateľnosti rozhodol súd, odvolateľ uviedol, že v citovaných zákonných ustanoveniach nie je taxatívnym spôsobom stanovené koľko má byť prípadov, v ktorých súd určí niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Súd v konkrétnych prípadoch nielenže nerozhodujú jednomyseľne, ale napríklad s odkazom na konkrétne rozhodnutia (napr. Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co 385/2011, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co 31/2012 zo dňa 19. marca 2013, Okresného súdu v Trnave sp. zn. 19C 300/2013) sa stáva, že súdy hodnotia a rozhodujú obsahovo takmer identické prípady odlišne, či už v otázkach zmluvných pokút (neprijateľná zmluvná podmienka) alebo v otázke náhrady škody. Hoci je samozrejme zákonným právom prvostupňového súdu považovať užívanie zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom o ktorej neprijateľnosti sa už rozhodlo podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p. v spojení s § 52 a

nasl. Občianskeho zákonníka za vec odporujúcu dobrým mravom, odvolateľ je toho názoru, že v danom prípade uplatnenie zmluvnej pokuty nebolo žiadnym spôsobom v rozpore s dobrými mravmi.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil, a to z nasledovných dôvodov:

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - navrhovateľ konštatuje, že prvostupňový súd vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 O. s. p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

Na doplnenie odvolací súd uvádza, že v prejednávanej veci je predmetom zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúcej z dodatku k zmluve o pripojení, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou a vzťahujú sa na ňu ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípade porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže byť však rozpor so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ust. § 53 Občianskeho zákonníka, ktoré vo svojom rozhodnutí aplikoval prvostupňový súd, vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi vo znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností, a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Ust. § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach šandardizácie produktov bežnej spotreby ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvoláva právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa

týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený, a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

V preskúvanom prípade sa odvolací súd plne stotožnil so závermi prvostupňového súdu, že navrhovateľom uplatnená zmluvná pokuta, ktorá je súčasťou dodatku k zmluve o pripojení uzavretej právnym predchodcom navrhovateľa, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatnou. Porovnávajúc znenie tých zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť už bola vyslovená s tými, aké boli dojednané medzi odporcom a právnym predchodcom navrhovateľa mal aj odvolací súd za preukázané, že sa jedná o identické zmluvné podmienky. Okresný súd správne konštatoval neprijateľnosť zmluvných podmienok o dojednaní zmluvnej pokuty a ich uplatňovanie nielen s poukazom na už skôr vyslovené závery vyplývajúce z právoplatných rozhodnutí, ale aj s poukazom na dobré mravy podľa § 3 Občianskeho zákonníka. Medzi účastníkmi zmluvy dojednaná zmluvná pokuta zaväzovala odporcu ako aj ďalších spotrebiteľov k zaplateniu, v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti nerozlišoval prípad, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a medzi prípadom, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu už na začiatku doby viazanosti. Neprimeranosť sankcie sa potom prejavovala osobitne v spojení s časovým aspektom jej uloženia. V každom prípade bol spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na rozdielnú prax súdov Slovenskej republiky, k uvedenému je potrebné uviesť, že rozhodnutia, na ktoré sa odvolával, sú prevažne staršieho dáta a nereflektujú už súčasnú súdnu prax.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. v prospech odporcu, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech. Odporcovi však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, resp. si ich neuplatnil, a preto mu odvolací súd ich náhradu ani nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.